

İDARE MERKEZİ

ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU

İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneliği, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara, 25 Nisan, 1929

Sayı: 126

Musahabe

İKİ BAYRAM

23 nisan günü, Türk milleti iki bayramı birden idrak ve tes'it etti. Bunlardan biri mazinin en feyyaz ve meşkûr bir hatırasına, diğeri de istikbale ait bütün ümit ve hesaplarımızın temelini teşkil eden çocuklarımıza taallük etmektedir. Bir 23 nisan günü Ankara'da ilk defa toplanan Büyük Millet Meclisi hükûmeti, çoğu uydurma tarih masallarından çıkarılmış bir hakla bir ailenin bütün bir memleketi kendisine ait bir çiflik gibi kullanmasına artık imkân kalmadığını âleme ilân etmişti. Ve bu yeni hükûmet Anadolu'nun bağrında kurulduktan sonra, toprakları gibi ruhundaki tek mil zincirleri de

birer birer kırıp koparan Türk, dünyanın en hür ve şerefli bir milleti oldu. O kuruluşun bu yıl dönümünde başlayan bu çocuk bayramı ise, yarınki itilâmıza çalışacak yeni bir nesli ağır ve ulvî vazifelerini bihakkın ifa edebilecek bir tarzda yetiştirmek için Cümhuriyet hükûmetinin ve cümhuriyet hükûmeti vatan-daşlarının sarfettikleri itina ve verdikleri ehemmiyetin pek canlı bir delilidir. Türk milleti, çocukluğun bir ân evvel içinden geçilip gidilmeğe lâyık, ve haksız ve şerefsiz bir devre olduğu kanaatinin hakim bulunduğu devirlerde yetişmiş nesli bile en muazzam bir cidalî başarabilecek

kadar cevherli ve özlü bir millettir. Onun her türlü ihtimam ve itinalarla yetiştirilen ve yarınki muazzam vazifeleri her ân hatırında tutularak en titiz bir vazife aşkile yuğrulan evlâtları ise, şüphe etmeği bile bir küfür sayarız ki, yarınki Türk vatanını dünyanın en mes'ut memleketlerinden biri haline getireceklerdir.

Maziye ait en büyük hatıralardan biri ile istikbal hakkındaki en aziz emellerin birden coşup kaynaştığı bu 23 nisan gününü, her gün daha kudretli ve zengin duygularla hayatı duymak ve duyurmak intişarının yegâne gayesini teşkil eden Mecmua, bütün milleti muhabbetle kutlular.

H..M.

Hafta İçinde

23 nisan

Bu sütunlarda 23 nisanla Başlıyan çocuk haftasından bir kaç kere bahsetmiş olduğumuz gibi, (Hayat) bu nüshasının bir hayli makalesini aynı bahse tahsis etmiş bulunuyor. Fakat, 23 nisan, istikbal için verdiği bu alâkadan başka, dünkü mazinin bir de muazzam hatırasını canlandırıyor. 23 nisan, Ankarada Büyük Millet Meclisinin toplanıp işe başladığı günün yıl dönümüdür. İstanbuldaki korkak ve hain sultanın zelil bir debdebenin idamesi için düşmanlara teslim ettiği bir iktidarın, işte bu gündür ki Gazimizin kurduğu Büyük Millet Meclisi hükûmeti kendi hakkı ve ancak kendi hakkı olduğunu dünyaya ve tarihe ilân etmiş, ve Anadolu'nun göbeğinde kurulan bu millî hükûmet bütün Türk milletini davaların en çetini için etrafında bulmuştur.

Bu yıl dönümünü sevgili milletimizin her sene daha mes'ut ve daha bahtiyar olarak tes'it etmesini temenni ve bu günleri idrak için genç hayatlarını seve seve vermiş olan şehitlerimizi bir kere daha yat ve tebci ederiz.

Hayat Pahalılığı Etrafında

Hayat pahalılığı hakkında İstanbul gazetelerinin sütunları, Şehremanetine tevcih edilmiş tenkitlerle doludur. Hayatın İstanbulda şiddetle pahalı olduğu ve gittikçe de pahalılaştığı hiç inkâr kabul etmeyen bir hakikat, fakat bu pahalılığın önüne sırf şehremanetinin hatta hükûmetin tedbirlerle geçilemeyeceği de muhakkak bir keyfiyettir. Halk, meselâ bizden - galiba - zengin olan Almanların yaptığı gibi, kesesinden çıkan her meteliği düşünerek vermeli, malın en ucuzunu bulmak için semt semt ve dükkân

dükkân dolaşmak zahmetine girişmelidir. Garsonların kırk kuruşluk bir hesapta yüzde onu kendiliklerinden tarhettikleri halde dört kurüş tutan bir bahşışı pervasızca beşe iblağ ettikleri, ve halü vakti yerinde denemeyecek kimselerin bile bir besleme veya hademe velhasıl kumanda edebilecekleri bir fert bulunursa çarşıya bizzat gidip erzak almayı haysiyeti pek muhil buldukları bir yerde, iktisat fikri yok demektir. Halkın lüzumsuz on para harcamaktan çekineceği ve her ihtikâr müsebbibini haber vermek ve yakalatmak için teşebbüslere girişmekten üşenmiyeceği gün, ve ancak o gün, hayat pahalılığı denilen belâ hafifliyecektir.

Meslek şerefi

Dört seneden beri intişar eden (Haftalık Mecmua), bu son günlerde neşriyatını tatil etti. Bizde mecmuaların ömürleri maatteessüf çabuk ölümle karşılaştığı için, bu keyfiyette şayanı zikir bir mahiyet belki de yoktu. Fakat artık çıkmayacağını bildiren bu mecmua, aynı zamanda matlubu bulunan karilerini bunu ya nakten, ya mecmuanın neşriyatından almak yahut başka bir mecmuaya aboneleri devredilmek suretinde haklarını almağa davet ediyorki, bunu meslek şerefi namına citten güzel ve takdire hakikaten lâayık bulduk. İlân ve abone gibi matbuatın belkemiğini teşkil eden iki kuvvetten, mecmualarımızı mahrum eden şey, şimdiye kadar bu vadide görülen suiistimallerin verdiği emniyetsizlikti. Yakında tekrar çıkmasını çok istediğimiz (Haftalık Mecmua), bu dürüst hareketile mevcut emniyetsizliğin

izalesine de hizmet etmiş ve bu suretle de mecmuacılık hayatına pek müfit olmuştur.

Bir iki rakkam

İçtimai yardım teşkilâtını yalnız hükûmetin başaramıyacağı ve bu hususta bütün milletin yardımı lâzım olduğu hakkında geçen günkü sözümüze, bir Avrupa gazetesinde dün gördüğümüz bir kaç rakkamı ilâve edeceğiz. Bu gazete haber veriyor ki, 1927 senesinde Amerikanın bütçesi 4,129 milyon ve İngilterenin bütçesi 3,899 milyon dolar olmuştur. Amerikadaki hususî hayır ve ilim cemiyetlerinin bütçeleri ise 2,219 milyon dolar olup dünyadaki büyük bütçelerin üçüncüsü geliyor, ve Fransız bütçesinden tam 630 ve Alman bütçesinden 754 milyon fazla bulunuyor. Evet, 2,219 milyon dolar ki, bunun 450 milyonu çocuklara, ihtiyar ve hastalara yardım eden teşkilâta sarfediliyor ve muhtaçlara ayrıca 250 milyon dolar elden dağıtılıyor. Türk hükûmetinin bütçesi elbette 4,129 milyon dolara yaklaşmaktan çok, pek çok uzaktır, ve zaten bu efsanevî bütçe yüz milyonu nüfusu çok geçmiş bir millet ve pek vasi bir mülk bütçesidir. Fakat mes'ele Amerikada hükûmetin bütçesi 4,129 milyon olmasına mukabil hususî teşebbüsâtı hayriye bütçelerinin mecmuunun 2,219 milyon dolar olmasında, ve biz bu iki bütçemizin arasında bir hesaba girişirsek, fark ve nisbetin on, hatta belki de yüz misli eksik olacağındadır.

Ve bu fark ve nisbet hususunda zikredilecek bir rakkamımız bile olmaması da çok hazin değil midir?

* * *

Mes'ul Müdür: Faruk Nafiz

İstanbul Devlet Matbaası